PER CATALUNYA

LLIURE I SOCIALISTA

butlletí interior del

FRONT NACIONAL DE CATALUNYA

- Nº 25 - juny del 1970

CAMPANYA PRO AMNISTIA La campanya pro-amnistia va progressant. S'extén com un fet sense massa precedents. Ja ha arrelat en el poble aconduït pels sectors més politizats i conscients que continuadament lluiten per la llibertat nacional i per la democràcia.

Els fulls encapçalats Amnistia General han circulat profusament. En aquests fulls on hi ha la nostra crida a la Amnistia i a la Solidaritat són transcrits els documents inicials d'aquesta campanya. L'adreçat a la Junta del Col.legi d'Advocats en data de l'11 de novembre de 1969 i signat per setze lletrats: Josep Andreu Abelló, Josep Soler Barberà, Pinto Ruiz, Jimenez de Parga, Villavicencio, J.Carner Sunyol, J.Diez de Velazco, M.Casals Colldecarrera, Tortras, J.Sanmartin, Comte del Montseny, Josep Benet, Jordi Casas-Salat, Joan Raventós, Octavi Saltor i Rodolf Guerra. L'adreçat a la Junta del Col.legi d'Advocats per gent "profundament interessada en la vida política del país", regraciant-li la seva acció jurídica, i signat per Joan Cornudella, Josep Solé Barberà, J.Sanmartin, Joan Colomines, Jordi Casas-Salat, Marià Vila-Abadal, Antoni Gutierrez, Joan Raventós, Joan Cornudella Freixa, Josep Andreu Abelló, Josep M.Ferrer Rodriguez i Ferran Cuito. I sobretot el document d'adhesió pública a la Junta del Col.legi encapçalat per un nodrit grup de personalitats civils, Dom Cassià Just abat de Montserrat, Jordi Rubió, Pau Riera, i que en l'actualitat han estat recollides prop de quatre mil signatures, la majoria de les quals dren en poder de la dita Junta.

Però la nostra acció per l'Amnistia no es circumscriu a aquest àmbit. Continuament els diaris anuncien a la gent la intervenció de nous sectors en aquesta lluita solidària. Des de les gestions de l'"Association Internationale des juristes démocrates" per tal d'organitzar una trobada i discutir sobre la violació dels drets de l'home a l'Estat espanyol fins la denúncia que la mateixa comissió ha fet dels tribunals d'excepció, tot passant pel missatge de protesta per les mesures repressives adreçades per nombrosos intel.lectuals francesos: Simone de Beauvoir, Claude Roy, Jean Paul Sartre, Etiemble, etc.

Dins l'àmbit de l'Estat espanyol la integració a la campanya ha arribat a nivells insospitats: la d'alguns "procuradores en Cortes" que amb motiu de la discussió de la "Ley Sindical" l'han demanada pels obrers condemnats per activitats sindicalistes. Així mateix molts jurats d'empresa i enllaços sindicals han participat obertament a aquesta campanya de reivindicació.

Però ha estat en les comarques catalanes on la campanya ha agafat més ressò. El Col.legi d'Advocats de Tortosa s'adherí a la petició d'amnistia, també el de Ciutat de Mallorca (Balears). Alguns altres corporativament i molts integrats en els centenars i centenars de signatures que continuadament rep la Junta del Col.legi d'Advocats de Barcelona.

No solament però són col.legis professionals jurídics sinó que el Col.legi d'Arquitectes de Barcelona ha sol.licitat directament als organismes a qui competeix una amnistia general.

En un altre aspecte cal també consignar la petició d'Amnistia general feta pels Col.legis de Llicenciats de Madrid i el de procuradors de Las Palmas.

Però mentre tot aquest vast moviment de solidaritat progressa l'acció policial del govern franquista creix. En acte celebrat a la parròquia de Sant Isidor de Barcelona sobre l'amnistia fou motiu de la detenció de Jordi Blanes Tort i posteriorment de l'advocat Josep Solé i Barberà. Amb motiu d'aquestes detencions una intensa activitat en pro de l'amnistia ha estat assolida. Ha semblat com si l'infortuni d'aquests companys potenciés la

lluita empresa. I a la Universitat han tingut lloc alguns actes, d'altres han estat prohibits. En relació a aquest fet cal denunciar públicament al degà de la Facultat de Dret de Barcelona, Entrena, que denegà a primers de febrer passat un acte en favor de l'amnistia general. També cal fer constar la suspensió de l'acte projectat per l'Associació d'Amics de les Nacions Unides que havia de tenir lloc al Col·legi d'Advocats en aquests primers dies de maig i en el qual s'havia de parlar sobre l'Amnistia als presoners polítics i sindicals.

També cal fer constar que mentre tot això tenia lloc, les condicions dels empresonats a la presó Model de Barcelona empitjorava. El director Enrique de la Morena imposà un règim carcelari medieval, amb càstigs als participants a la vaga de la fam promoguda per les innombrables vexacions que els empresonats han de patir. Entre d'altres la presència d'un agent durant les visites d'advocats. En relació a aquest fet, setanta tres advocats han adreçat a la Junta del Col·legi una enèrgica protesta. I la dita Junta d'altra banda, s'ha adherit al projecte d'Estatut del pres polític.

La crida que la Comissió pro-Amnistia feu fa uns mesos va aconseguint uns fruits positius. La de la presa de consciència collectiva enfront la repressió, la de l'evidència d'una autèntica lluita democràtica, la de la presència pública d'una lluita reivindicativa nacional. I en aquesta lluita cada vegada som més. En aquest sentit no podem deixar de consignar què significà el Primer Festival Popular de Poesia Catalana per l'Amnistia. Fou una manifestació unànime i pública d'un sentir popular que es revelà amb tota valentia i contundència. Ni la compartició d'unes localitats amb la nombrosa policia franquista fou obstacle a l'explosió d'una de les més admirables mostres de solidaritat de les quatre mil persones que omplenaven el Price. Cal prosseguir aquesta lluita. Només amb la nostra victòria podrà ser aconseguida l'Amnistia General que la condició humana exigeix.

ELS INTEL·LECTUALS CASTELLANS I L'OPOSICIÓ DEMOCRÀTICA

Fa uns mesos es va conèixer l'existència d'un escrit signat per 131 intel·lectuals castellans, més o menys d'oposició al règim, entre els quals hi figuraven Mariano Aguilar Navarro, Eduardo Cierco, Paulino Garagorri, Eduardo García Enterría, Manuel Jiménez de Parga, Laín Entralgo, López Aranguren, Julián Marías, Raúl Morodo, Joaquín Ruiz Gimenez, Joaquín Satrústegui, Ramón Tamames, Enrique Tierno Galván, etc.

En aquest escrit es feien una sèrie de peticions de tipus polític fonamental, que queden resumides en la carta que reproduïm a continuació, adreçada al primer signant per ordre alfabètic. La reacció dels intel·lectuals, polítics, i professionals catalans que signen aquesta pública resposta, malgrat la seva moderació, és una enèrgica denúncia d'un nou intent d'escamotejar la realitat de les nacions oprimides sota l'Estat espanyol, i creiem convenient la seva publicació.

"Barcelona, abril de 1970.- Sr.D.Mariano Aguilar Navarro.- Madrid.- Distingit senyor:
"A darrers del passat mes de desembre, per mitjà de la premsa diària, vam tenir coneixement de les línies generals que caracteritzaven l'escrit que públicament havien adreçat a la Presidència del Govern, un grup de 131 intel·lectuals entre els quals figurava vós com a primer signant.

"Posteriorment la publicació íntegra del text al número 76 de Cuadernos para el Diálogo, ens ha permès de fer-nos una idea exacta de la importància del document.

"Enmarcada en "aquests moments de creixent confusió política" l'explicitació que "la democratització té unes exigències que han d'ésser un punt de referència i de clarificació constant, ens sembla una responsabilitat includible, i el reconeixement que "al marge de la major o menor precisió en la seva formulació, aquestes exigències estan en els sis punts que inclouen les peticions de l'escrit, és un fet que no solament volem fer ressaltar, sinó que a la vegada agraïm.

"La llibertat sindical, el ple dret d'associació, l'amnistia, la participació democràtica en la planificació econòmico-social, la revisió de les relacions amb l'església i la llibertat d'informació, són sens dubte les exigències històriques del moment present per tal d'impulsar una transició democràtica que margini qualsevol perill de guerra civil. És per això que nosaltres fem nostres totes aquestes formulacions.

"No obstant hi ha, a judici nostre, un buit fonamental que adquireix major relleu "tant pel fet de tractar-se d'un document nascut a Madrid, com per la seva clara intencionalitat de fer esment de les qüestions fonamentals. Ens referim al fet de silenciar una realitat específica que es defineix per l'existència de les comunitats nacionals del País Basc, de Galícia, i de Catalunya.

"Es tracta d'una problemàtica real, la ignorància de la qual invalida qualsevol intent de democratització. Es tracta d'un oblit que de cap manera no queda explicat, i "molt menys, justificat, i que disminueix la claredat de les intencions.

"És per això que en expressar la nostra adhesió a les línies generals que es des-
"prenen dels sis punts del vostre escrit, volem deixar constància que juntament amb
"la nostra voluntat de cooperació, sense exclusions de cap mena, amb tots els qui ve-
"ritablement vulguin contribuir a la construcció d'una autèntica convivència democrà
"tica, sentim com indeclinable exigència la d'incloure entre els seus punts les formu-
"lacions que estableixin les llibertats i les garanties necessàries perquè Catalunya,
"així com les altres comunitats de l'Estat espanyol, pugui emprendre la solució dels
"problemes plantejats, com un element més de la construcció de la convivència democrà
"tica.-

"Anton Andreu, Josep Andreu Abelló, Argimon, F.Artigau, Ramon Bastardes, Sebastià
"Bonet, Oriol Bohigas, Esther Boix, Josep Calsamiglia, Maria AurèliaCAmpmany, F. Can-
"del, Anton Cañellas, Jaume Carner Suñol, Raimon Carrasco, Francesc Casamajó, Salva
"dor Casanovas, Xavier Castellà, Josep M.Castellet, Alexandre Cirici, Joan Colomines,
"Joan Cornudella, José Corredor Matheos, Ricard Creus, Xavier Fàbregas, Pere I.Fages,
"J.Ferrer Mallol, Xavier Folch, Mª R.Garcia Verde, Guinovart, Rodolf Guerra, Antoni
"Gutierrez, Joan E.Lahosa, Emili Losada, Robert Llimós, Joaquim Maluquer, A.Manent,
"G.Modolell, Josep Mogas Puig, J.M.Obiols, Joan Oliver, M.A.Pélauzy, Josep M.Poblet,
"Ferran de Pol, Pere Portabella, Miquel Porter Moix, Mª Dolors Puig, Jordi Pujol, Joan
"Raventós, Frederic Roda, Carles Sanpons, Joan Sansa, Agustí de Semir, Jaume Serra Gasu
"lla, Ascensió Solé, Josep Solé Barberà, Montserrat Torres, Joan Triadú, Jordi Ubeda,
"Joan Vallvé Ribera, Francesc Vallverdú, Joaquim Ventalló, Josep Ventura, Marià Vila-
"Abadal, Albert Vila i Lusilla, Assís Viladevall Marfà, Josep M.Vilaseca".

La ignorància dels problemes és una actitud que no condueix a la seva solució. Totes les peticions que es fan a l'esmentat document són subscrivibles, certament. El document dóna, però, per sentada, per omissió, la inexistència d'altres problemàtiques, especialment ignorades, excepte per a perseguir-ne les manifestacions, pel Règim franquista. La ignorància en el document, de la problemàtica nacional que plantegen Euzkadi, Galícia i Catalunya, per part dels 131, té, ben segur, motivacions menys hostils. Implica, però, una reserva inequívoca. Probablement deguda a raons d'oportunitat, car, creure que el problema és ignorat de fet, fóra fer poc favor als signants del document.

I aquí és on escau de dir que la ignorància, qualsevulga que siguin els motius, tant si és real com aparent, és una actitud que no condueix a la solució dels problemes. Perquè el problema existeix, i entre els que té plantejats l'Estat espanyol adquireix un considerable relleu. I quan existeix un problema, per ingrat que sigui, cal esmentar-lo quan s'intenta registrar un repertori general. El fet de no haver-lo registrat ha provocat aquesta rèplica d'un grup de catalans, en forma d'aquesta carta oberta adreçada al primer signant de l'altra, en la qual es posa de relleu l'oblit sofert i es manifesta "la indeclinable exigència d'incloure" entre els problemes plantejats, el de les reivindicacions nacionals de les tres nacionalitats ibèriques, a part de la castellana.

De cap manera, però, cal refusar el diàleg. I la falla fonamental de l'omissió soferta pels 131 intel.lectuals castellans consisteix justament en no haver tingut en compte que el vehicle del silenci no hi condueix, i, en canvi, provoca tota mena de reserves de l'altra banda.

EL CINQUANTENARI DE L'ASSASSINAT DE F R A N C E S C L A Y R E T

Francesc Layret i Foix nasqué a Barcelona el 1880. Atacat de paràlisi infantil en restà afectat per sempre i obligat a caminar difícilment amb l'ajut d'enginys ortopèdics. Féu els estudis de 2n. ensenyament al Liceu Políglota, on coincidí amb Lluís Companys, que esdevindria des d'aleshores el seu amic més íntim.

Es doctorà en Dret a la Universitat de Barcelona el 1905. Amb altres estudiants havia fundat l'Acció Escolar Republicana i devers la fi dels estudis ingressà a la joventut de la Unió Republicana. Amb aquest partit fou candidat a les eleccions municipals de Barcelona de 1905, resultant elegit regidor a l'edat de 25 anys.

En l'exercici de la seva professió d'advocat es posà al servei de les reivindicacions socials. Arribaria a ésser, amb Companys, el gran defensor dels acusats obrers en els constants processos repressius dels anys venidors. La seva posició política es fixa en una esquerra avançada.

El 1910 entra en la nova Unió Federal Nacionalista Republicana, però surt d'ella el 1914 com a protesta contra l'aliança electoral feta per aquest grup amb els radicals anticatalans de Lerroux. Tot seguit funda ajudat per Marcel.lí Domingo, el Bloc Republicà

Autonomista. El 1917 aquest bloc s'integrava al nou Partit Republicà Català, del qual Layret fou un dels principals dirigents. Ell fixà el programa del partit en una línia absolutament socialista i nacionalista. Les seves campanyes obreristes adquiriren un gran ressò, i coordinaren eficaçment les reivindicacions dels republicans nacionalistes amb les dels sindicats (CNT), cohesionant l'ideari que personificaven els seus amics Lluís Companys i Salvador Seguí.

A 1918 en el II Congrés Universitari Català, definí en una ponència l'aspiració a la catalanitat de la Universitat.

El 1919 fou elegit diputat a Corts per Sabadell. Malgrat els seus esforços i els d'altres homes raonables, la situació social a Catalunya anà prenent un caire molt dur, a causa del tancament dels patrons i de les autoritats a qualsevol negociació positiva. Culminent el procés d'intrangigència el 8 de novembre de 1920 era nomenat governador de Barcelona el general Martínez Anido. Tot seguit es desencadenà una onada repressiva: més de 400 dirigents i homes d'esquerra foren empresonats. Layret no pogué ser detingut perquè com a diputat gaudia d'immunitat parlamentària. Però el dia 30 del mateix mes en sortint de casa seva queia assassinat, amb vint bales al cos, pels pistolers al servei de la classe patronal i del governador.

- - -

L'actualitat de la figura d'en Layret rau en el fet de que la lluita entaulada avui al nostre país continua essent la de fa 50 anys,malgrat les circumstàncies siguin diverses. Les forces de fons en pugna són encara les de llavors: d'una banda la classe posseidora i l'imperialisme castellà, de l'altra els treballadors i el nacionalisme. El xoc entre els dos bàndols en el curs del temps ha pres formes molt diverses,amb vicissituds de tota mena,però els sectors i els interessos enfrontats són sempre els mateixos.

En aquest context cal reconèixer que l'acció i les reivindicacions obreres no van de per si soles, com no anaven a principis de segle, integrades amb les nacionalistes.I l'intent dels règims espanyols ha estat sempre de separar-les i contraposar-les. Layret es situà sincerament al costat dels sindicats i al servei dels treballadors. (Era un bon amic d'en Salvador Seguí "el Noi del Sucre", secretari general de la CNT fundada l'any 1911 a Barcelona). I no per això s'afluixà la seva consciència nacional catalana, ans al contrari:la inculcava a tot arreu. La seva vida, i la seva mort, representen junt amb les d'en Companys, Macià, i la resta de les esquerres catalanistes, l'esforç decidit per menar unides la lluita social i la nacional. Es tractava, com es tracta ara, d'ajuntar-les fins al punt d'aconseguir convertir-les en la lluita de tot un poble per la llibertat.

DEL "FRATERNAL MENSAJE" DEL P. S. U. DE CATALUNYA AL "PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA"

"Mundo Obrero", òrgan del Comité Central del "Partido Comunista de España", del 7 de maig del 1970, publica el "Fraternal Mensaje del P.S.U. de Catalunya" adreçat amb motiu del cinquantenari de la fundació d'aquell, del qual extraiem aquest paràgraf: "Esta identificación política e ideológica nos "permite actuar en la práctica como si el Partido Comunista de España y el Partido Socia"lista Unificado de Cataluña fuésemos un mismo y único partido. Y de cara al porvenir he"mos dicho, y reafirmamos de nuevo, que cuando las circunstancias de la lucha lo aconse"jen, el P.S.U. de Cataluña, manteniendo integramente su caracter nacional, pasará a for"mar parte del Partido Comunista de España, tal como corresponde a nuestra condición de "Partidos hermanos que luchamos en el marco de un mismo Estado".

Y acaba: "Viva la unidad de los pueblos de España!".

El raonament manca de lògica i la possibilitat que apunta trenca un esquema admès per tothom dins l'àmbit de la política catalana: la independència orgànica dels partits catalans.

Cal dir de manera ben clara que és sobre la base d'aquest suposat fonamental que són possibles la intel·ligència i la col·laboració.

La declaració del Consell Executiu del F.N. de C. del mes de gener del 1967 definia la política d'establir ponts amb el P.S.U. de Catalunya, que permetessin de trencar la muralla del ghetto polític dins del qual ha estat confinada aquesta força a occident, i que facilitessin la seva incorporació a la comunitat nacional. El criteri del Consell Executiu era el resultat d'una deliberació seriosa i aprofundida sobre la importància de la mesura adoptada en aquell moment, i sobre les seves implicacions futures. Com tota política, la nostra ofereix uns marges i uns límits a l'entesa i al compromís, que no desitgem ni escurçar ni aixamplar. L'acceptació, per l'interlocutor que s'afirma català, del fet nacional, del dret d'autodeterminació del nostre poble,exercit a partir dels nivells d'autonomia de l'Estatut del 1932,i el caràcter independent de les organitzacions polítiques del país estan inqüestionablement dins d'aquests límits.

Per acabar,entenem que la frase "Viva la unidad de los pueblos de España!" és poc oportuna, i això, per raons de percepció universal.